

Rekenkamer
OOST-NEDERLAND

Rekenkamer
OOST-NEDERLAND

Jaarstukken 2023

Jaarverslag en -rekening

Colofon

De Rekenkamer Oost-Nederland is een onafhankelijk orgaan dat onderzoek doet naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Gelderland en Overijssel.

De bestuursleden van de Rekenkamer zijn: de heer drs. M.M.S. Mekel (voorzitter), de heer ir. T.J.A. Gies (plv. voorzitter) en mevrouw drs. S.C. van der Haagen. De secretaris-directeur is mevrouw drs. S.W. Mathijssen RO.

Rekenkamer Oost-Nederland
Sijzenbaanplein 11-15
7411 HL Deventer
Telefoon: 0570 - 66 58 00
info@rekenkameroost.nl
www.rekenkameroost.nl
X: @RekenkamerOost
LinkedIn: *Rekenkamer Oost-Nederland*

Jaarstukken 2023

Jaarverslag en -rekening

Deventer, februari 2024

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond	5
1.2	Indeling.....	5
2	Onderzoek en activiteiten	6
2.1	Onderzoeken in Overijssel	6
2.2	Onderzoeken in Gelderland	9
2.3	Implementatie aanbevelingen ‘oude’ onderzoeken.....	12
2.4	Overige activiteiten	14
3	BBV-paragrafen	18
3.1	Weerstandsvermogen.....	18
3.2	Financiering.....	18
3.3	Bedrijfsvoering	19
4	Jaarrekening.....	21
4.1	Baten en lasten	21
4.2	Balans	23
4.3	Resultaatbestemming	24
5	Grondslagen voor waardering resultaatbepaling	25
6	Verklaringen.....	28
6.1	Rechtmatigheidsverklaring bestuur	28
6.2	Rechtmatigheidsverklaring accountant	29

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Provinciale Staten van Overijssel en Gelderland hebben in 2005 de Rekenkamer Oost-Nederland ingesteld. De provincies hebben een gemeenschappelijke regeling met elkaar gesloten en in de loop der tijd geactualiseerd.

De missie van de Rekenkamer

Het versterken van het bestuurlijk functioneren van de provincies Gelderland en Overijssel en de daarmee verbonden organen is onze missie. Dit willen wij bereiken door - met onderzoek - een bijdrage te leveren aan:

- de controlerende en kaderstellende verantwoordelijkheden van PS;
- het lerend vermogen van de provincies;
- de publieke verantwoording (vertrouwen en transparantie).

Vanuit dit perspectief richt de Rekenkamer zich zowel op doelmatigheid (efficiency), doeltreffendheid (effectiviteit), als rechtmatigheid¹ van het bestuurlijk presteren en functioneren van de provincies. We richten ons niet alleen op ex post onderzoek aan het eind van het beleidsproces, maar op al die momenten in het beleidsproces, waar onderzoek effectief kan zijn.

1.2 Indeling

De jaarstukken zijn ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. Het jaarverslag bevat de verantwoording over onderzoek/activiteiten en de paragrafen met de beheersmatige aspecten. In de jaarrekening worden de baten/lasten, balans en de grondslagen toegelicht.

¹ Controle van de Jaarrekening van de provincies is uitdrukkelijk geen taak van de Rekenkamer maar van de accountant.

2 Onderzoek en activiteiten

In dit hoofdstuk gaan we in op onze kernactiviteit: het doen van onderzoek. Vervolgens geven we inzicht in de doorwerking van onderzoeken en de overige activiteiten die van belang zijn voor een goede invulling van de rekenkamerfunctie.

2.1 Onderzoeken in Overijssel

Effectiviteit revolverende fondsen

Hoofdconclusie

Het beeld over het maatschappelijke doelbereik van het Energiefonds en Innovatiefonds is redelijk positief, maar niet compleet. Dit komt doordat niet alle doelen concreet zijn gemaakt. Daarbij laten de (veelal financiële) verwachtingen die moeten leiden tot maatschappelijk doelbereik, een wisselend beeld zien. Bij een (destijds) nieuw instrument en met veranderingen gedurende de looptijd is dat ook niet verwonderlijk. Het is echter wel een tussentijds beeld; tien jaar na de start van een fonds blijkt het (nog) te vroeg voor een eindbeeld. Dit is grotendeels inherent aan het instrument. Ook speelt mee dat einddata voor doelen in de toekomst liggen of niet zijn vastgelegd. Omdat het gaat om een relatief nieuw en financieel omvangrijk instrument en er meerdere bestuursperioden gemoeid zijn voordat er zicht is op het eindbeeld, is het van belang dat PS hun controlerende rol (ook tussentijds) goed kunnen invullen. De afgelopen jaren is de informatievoorziening aan PS al sterk verbeterd.

PS-besluit

PS namen in februari 2023 het [besluit](#) om de aanbevelingen over te nemen. Zij namen daarbij een [motie](#) ('doelen fondsen vaststellen in eerste nieuwe statenjaar') aan.

Capaciteit

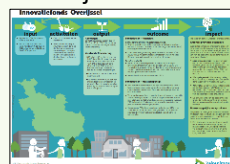
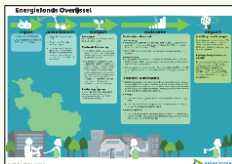
212 uur in 2023 voor Overijssel en Gelderland gezamenlijk.

Inhuur

De figuren in het rapport en de infographic zijn door een externe partij gemaakt. Dit kostte € 1.785,- voor beide provincies.

Overig

In het kader van het onderzoek zijn twee interactieve infographics gemaakt.

Stimuleren fietsvervoer

Hoofdconclusie

Een belangrijke manier voor de provincie Overijssel om fietsen te stimuleren is door het (helpen) verbeteren van infrastructuur. Hiervoor hanteert zij een gestructureerde aanpak en zijn een aantal routes (vaak gedeeltelijk) gerealiseerd. Het aantal fietsers dat gebruik maakt van deze routes neemt toe. Ook via de gedragsaanpak lukt het de provincie om mensen op de fiets te krijgen. Op totaalniveau is er echter (nog) geen toename van het fietsgebruik zichtbaar. Daar komt bij dat de doelstelling van de provincie, 'groei van het aantal fietsverplaatsingen van 20 - 30%', niet duidelijk is. Daardoor is op de langere termijn ook moeilijk vast te stellen of ze haar doelen voor het fietsgebruik behaalt.

PS-besluit

PS namen in juli 2023 het [besluit](#) de aanbevelingen over te nemen.

Capaciteit

434 uur in 2023 voor Overijssel en Gelderland gezamenlijk.

DoeMee-onderzoek Ondersteuning volksvertegenwoordigers

Omschrijving

Goede ondersteuning is een voorwaarde voor het functioneren van volksvertegenwoordigers en voor een sterke democratie. Dit was voor ons een belangrijke reden om mee te doen aan het DoeMee-onderzoek van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissie naar de ondersteuning van volksvertegenwoordigers. Het rapport bevat kwantitatieve informatie over relevante kerngegevens, waarbij er de mogelijkheid is om de ondersteuning van PS in Overijssel en Gelderland te vergelijken met ondersteuning elders. De bevindingen leenden zich niet voor/gaven geen aanleiding tot aanbevelingen, maar de kerngegevens boden wel een grondslag voor het gesprek in PS over hoeveel ondersteuning nodig en wenselijk is.

PS-besluit

Niet van toepassing (het onderzoek bevatte geen aanbevelingen).

Capaciteit

100 uur in 2023 voor Overijssel en Gelderland gezamenlijk.

Budgetrecht reserves

Omschrijving

De provincie Overijssel beschikte eind 2022 over € 1,6 miljard aan reserves. De wet laat veel vrijheid aan provincies bij reserves. Uit het onderzoek komt dat die vrijheid in Overijssel is opgepakt en PS veel afspraken in beleid hebben vastgelegd over reserves. Over het algemeen zag de Rekenkamer dat de provincie omgaat met reserves zoals afgesproken met PS. Als resultaat van het onderzoek publiceerde de Rekenkamer een brief met aanbevelingen en een handreiking voor PS die hen kan helpen om meer inzicht in en grip op reserves te krijgen indien gewenst. Hierin doet de Rekenkamer suggesties voor bijvoorbeeld aanpassingen in het beleid en verbetering van de informatievoorziening.

PS-besluit

PS namen in januari 2024 het [besluit](#) de aanbevelingen over te nemen.

Capaciteit

2.197 uur in 2023 voor Overijssel en Gelderland gezamenlijk.

Omgevingsdienst Twente

Omschrijving

Samen met een aantal Twentse Rekenkamers deden we onderzoek naar toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving door Omgevingsdienst Twente (ODT). Het verkennende onderzoek geeft inzicht in de werkwijze van de ODT en het 'verkeer' met de overheden voor wie zij taken uitvoert. Hieruit blijkt dat de ODT nog sterk in ontwikkeling is en dat organisatorische zaken aandacht vragen. Reden voor de rekenkamers om een verdiepend onderzoek naar de doelmatigheid en de outcome (nog) niet op te pakken.

PS-besluit

Niet van toepassing (het onderzoek bevatte geen aanbevelingen).

Capaciteit

84 uur in 2023.

Inhuur

Dit onderzoek is grotendeels door een externe partij uitgevoerd. De kosten voor onze deelname waren € 3.461,-.

Gebiedsprocessen Natura2000

Omschrijving

Provincies zetten gebiedsprocessen in om complexe opgaven samen met partners zoals gemeenten, waterschappen, LTO en Natuur- en milieuorganisaties op te pakken. De Rekenkamer Oost-Nederland onderzocht enkele gebiedsprocessen rondom Natura2000-gebieden om lessen mee te kunnen geven voor toekomstige gebiedsprocessen. De geformuleerde lessen hebben betrekking op wat nodig is voor een goed gebiedsproces, wat nodig is om inwoners goed te betrekken in een gebiedsproces en wat de rol van PS is bij gebiedsprocessen.

PS-besluit

PS hebben via een amendement 2 lessen uit de eerste aanbeveling geamendeerd en via een motie aandacht gevraagd voor ervaringen van betrokkenen .

Capaciteit

2.039 uur in 2023 voor Overijssel en Gelderland gezamenlijk.

Immaterieel erfgoed

Omschrijving

Erfgoed heeft historische waarde, waarde voor de leefomgeving en een verbindende waarde. Bij immaterieel erfgoed gaat het om de niet-tastbare aspecten van erfgoed, zoals festiviteiten, tradities, rituelen, sociale praktijken en ambachten. Dit wordt van generatie op generatie doorgegeven en door een gemeenschap gedragen. Volgens Unesco ligt de verantwoordelijkheid voor het levend en actueel houden van immaterieel erfgoed bij gemeenschappen, individuen of groepen die het beoefenen. Een provincie kan zelf bepalen in hoeverre zij wil inzetten op immaterieel erfgoed. We doen onderzoek naar hoe de inzet van Gelderland en Overijssel erfgoed eruit ziet en wat de resultaten zijn. Publicatie wordt verwacht in het tweede kwartaal van 2024.

PS-besluit

Niet van toepassing (onderzoek is nog niet gepubliceerd).

Capaciteit

775 uur in 2023 voor Overijssel en Gelderland gezamenlijk.

2.2 Onderzoeken in Gelderland

Effectiviteit revolverende fondsen

Hoofdconclusie

Topfonds/IEG is positief, maar niet compleet. Dit komt doordat niet alle doelen concreet zijn gemaakt. Ook is een positief beeld te geven van de financiële verwachtingen bij de fondsen, ondanks dat verwachtingen over aantal businesscases en te ondersteunen bedrijven niet uitkwamen.

Het is echter wel een tussentijds beeld; tien jaar na de start van een fonds blijkt het (nog) te vroeg om een eindbeeld te geven van de effectiviteit van de fondsen. Dit is grotendeels inherent aan het instrument. Ook speelt mee dat einddata voor doelen - mede als gevolg van aanvullende middelen - in de toekomst liggen.

Omdat het gaat om een relatief nieuw en financieel omvangrijk instrument en er meerdere bestuursperioden gemoeid zijn voordat er zicht is op het eindbeeld, is het van belang dat PS hun controlerende rol (ook tussentijds) goed kunnen invullen. De informatievoorziening door GS aan PS over de fondsen maken de invulling van de controlerende rol door PS niet goed mogelijk.

PS-besluit

In mei 2023 namen PS het [besluit](#) om de aanbevelingen over te nemen.

Capaciteit

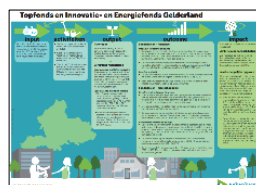
212 uur in 2023 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Inhuur

De figuren in het rapport en de infographic zijn door een externe partij gemaakt. Dit kostte € 1.785,- voor beide provincies.

Overig

In het kader van het onderzoek zijn twee interactieve infographics gemaakt.

Stimuleren fietsvervoer

Hoofdconclusie

In haar Omgevingsvisie noemt Gelderland 35% fietsverplaatsingen in 2030 als doel. Hoewel de provincie op verschillende manieren het fietsen stimuleert is er over de jaren geen sprake geweest van een samenhangende en gerichte inzet om dit doel te bereiken. Ondanks de herhaalde aandacht die PS voor fietsstimulering en het realiseren van de doelstelling vragen. De provincie heeft de afgelopen jaren wel resultaat geboekt met haar bijdrage aan het aanleggen van diverse hoogwaardige fietsroutes. Ook hierbij is echter op enkele punten zichtbaar dat de aanpak onvoldoende is uitgewerkt. Al met al is de doelstelling nog niet in zicht, hoewel daarbij zowel factoren waar de provincie geen invloed op heeft als de formulering van de doelstelling door de provincie meespelen.

PS-besluit

In mei 2023 namen PS het [besluit](#) de aanbevelingen over te nemen. Daarbij werd één [amendement](#) aangenomen.

Capaciteit

434 uur in 2023 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

DoeMee-onderzoek Ondersteuning volksvertegenwoordigers

Omschrijving

Goede ondersteuning is een essentiële voorwaarde voor het functioneren van een volksvertegenwoordiger en voor een sterke democratie. Dit was voor ons een belangrijke reden om mee te doen aan het DoeMee-onderzoek van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissie naar de ondersteuning van volksvertegenwoordigers. Het rapport bevat kwantitatieve informatie over relevante kerngegevens, waarbij er de mogelijkheid is om de ondersteuning van PS in Gelderland en Overijssel te vergelijken met ondersteuning elders. De bevindingen leenden zich niet voor/gaven geen aanleiding tot aanbevelingen, maar de kerngegevens bieden wel een grondslag voor het gesprek in PS over hoeveel ondersteuning nodig en wenselijk is.

PS-besluit

Niet van toepassing (onderzoek bevatte geen aanbevelingen).

Capaciteit

100 uur in 2023 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Budgetrecht reserves

Omschrijving

De provincie Gelderland beschikte eind 2022 over € 4,3 miljard aan reserves. De wet laat veel vrijheid aan provincies bij reserves. Uit het onderzoek komt naar voren dat PS van Gelderland, mede vanwege de huidige inrichting van één reserve per ambitie, weinig afspraken hebben vastgelegd in de kaders. Over het algemeen zag de Rekenkamer dat de provincie omgaat met reserves zoals afgesproken met PS. Als resultaat van het onderzoek publiceerde de Rekenkamer een brief met aanbevelingen en een handreiking voor PS die hen kan helpen om meer inzicht in en grip op reserves te krijgen indien gewenst. Hierin doet de Rekenkamer suggesties voor bijvoorbeeld aanpassingen in het beleid en verbetering van de informatievoorziening.

PS-besluit

In januari 2024 namen PS het besluit om de (bijna alle) aanbevelingen over te nemen. Daarbij namen ze een [motie](#) aan.

Capaciteit

2.197 uur in 2023 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Lessen gebiedsprocessen

Omschrijving

Provincies zetten gebiedsprocessen in om complexe opgaven samen met partners zoals gemeenten, waterschappen, LTO en Natuur- en milieuorganisaties op te pakken. De Rekenkamer Oost-Nederland onderzocht enkele gebiedsprocessen rondom Natura2000-gebieden om lessen mee te kunnen geven voor toekomstige gebiedsprocessen. De geformuleerde lessen hebben betrekking op wat nodig is voor een goed gebiedsproces, wat nodig is om inwoners goed te betrekken in een gebiedsproces en wat de rol van PS is bij gebiedsprocessen.

PS-besluit

PS hebben nog geen besluit genomen.

Capaciteit

2.039 uur in 2023 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Immaterieel erfgoed

Omschrijving

Erfgoed heeft historische waarde, waarde voor de leefomgeving en een verbindende waarde. Bij immaterieel erfgoed gaat het om de niet-tastbare aspecten van erfgoed, zoals festiviteiten, tradities, rituelen, sociale praktijken en ambachten. Dit wordt van generatie op generatie doorgegeven en door een gemeenschap gedragen. Volgens Unesco ligt de verantwoordelijkheid voor het levend en actueel houden van immaterieel erfgoed bij gemeenschappen, individuen of groepen die het beoefenen. Een provincie kan zelf bepalen in hoeverre zij wil inzetten op immaterieel erfgoed. We doen onderzoek naar hoe de inzet van Gelderland en Overijssel op het gebied van immaterieel erfgoed eruit ziet en wat de resultaten zijn. Publicatie wordt verwacht in het tweede kwartaal van 2024.

PS-besluit

Niet van toepassing: onderzoek is nog niet gepubliceerd.

Capaciteit

775 uur in 2023 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Interbestuurlijk toezicht

Omschrijving

Provincies zijn verantwoordelijk voor Interbestuurlijk toezicht op gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen, bij de uitvoering van een aantal specifieke wettelijke taken. Het gaat daarbij om toezicht op bijvoorbeeld het omgevingsrecht, ruimtelijke ordening, huisvesting van statushouders, monumenten en archeologie. Met dit toezicht controleert de provincie of deze medeoverheden hun taken goed uitvoeren. Dit is belangrijk omdat burgers, bedrijven en overheden moeten kunnen vertrouwen op een kwalitatief goed bestuur. Reden voor de Rekenkamer om de doeltreffendheid van het Interbestuurlijk toezicht door de provincie Gelderland te onderzoeken. De uitkomsten van het onderzoek zijn relevant omdat het huidige Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk toezicht afloopt. De resultaten van het rekenkameronderzoek kunnen gebruikt worden als input voor het nieuwe uitvoeringsprogramma. Publicatie wordt verwacht aan het eind van het eerste kwartaal 2024.

PS-besluit

Niet van toepassing (onderzoek is nog niet gepubliceerd).

Capaciteit

452 uur in 2023.

2.3 Implementatie aanbevelingen 'oude' onderzoeken

Onderzoek houdt niet op als PS een besluit hebben genomen over de aanbevelingen. De implementatie van aanbevelingen kost tijd waardoor de doorwerking pas op langere termijn zichtbaar is. Het is voor ons ondoenlijk om de implementatie van alle aanbevelingen bij te houden. Reden om in elk rapport een standaard aanbeveling op te nemen voor PS waarin GS gevraagd wordt een terugkoppeling op de implementatie van de aanbevelingen te geven. Sinds 2023 is dat eigenlijk niet meer nodig. In de Provinciewet is namelijk een artikel opgenomen (zie het kader) waarin staat dat GS jaarlijks een overzicht aan PS moeten geven van de wijze waarop aanbevelingen zijn opgevolgd.

Artikel 186a Provinciewet

Gedeputeerde Staten zenden Provinciale Staten jaarlijks een overzicht van de aan Gedeputeerde Staten gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van hun standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven.

Tabel 1: Terugkoppeling GS Overijssel over implementatie van aanbevelingen

Onderzoek	PS-besluit	Terugkoppeling GS implementatie	Binnen termijn
Natuur-compensatie	Zeven aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , april 2020) en 2 aanbevelingen zijn geamendeerd .	Nog geen terugkoppeling.	Nee
Landschaps-beheer	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , november 2021).	In maart 2023 informeerden GS PS over de implementatie van de aanbevelingen. Dit deden zij in een brief aan PS over groenblauwe dooradering.	Nee
Voorkantsturing ruimtelijke plannen	Allen aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , september 2022).	In december 2023 gaven GS via een brief een terugkoppeling aan PS over de implementatie van de aanbevelingen.	Nee
Behandeling Wob-verzoeken	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , november 2022).	Via Notubiz (toezeggingen) gaven GS in september 2023 tussentijds een toelichting.	Ja
Verdroging en grondwater-onttrekkingen	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , januari 2023).	Nog geen terugkoppeling.	Nee
Fondsen	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , februari 2023), aangevuld met een motie .	Begin februari 2024 stuurden GS een brief aan PS over de implementatie van de aanbevelingen.	Ja

GS Gelderland hadden al eerder besloten om PS jaarlijks bij het jaarverslag inzicht te geven in de implementatie van de aanbevelingen. In de provinciale jaarstukken over 2021 is dit voor het eerst gebeurd. Door deze systematiek kan het lang duren voordat PS een terugkoppeling ontvangen. PS hebben bijvoorbeeld in september 2022 een besluit genomen over de aanbeveling uit het onderzoek naar de Wob en ontvangen hier met het provinciale jaarverslag 2023 (april/mei 2024) pas een terugkoppeling op.

Tabel 2: Terugkoppeling GS Gelderland over implementatie van aanbevelingen

Onderzoek	PS-besluit	Terugkoppeling GS implementatie	Binnen termijn
Leegstand winkels en kantoren	Aanbevelingen zijn overgenomen waarvan één geamendeerd (besluit , april 2022).	Op 13 december 2022 hebben GS gerapporteerd over de uitvoering van de aanbevelingen (PS2022-961). In het provinciale jaarverslag 2022 wordt hier naar verwezen. De aanbeveling voor PS is in overleg met de Rekenkamer opgepakt.	Ja
Follow up grondwaterbescherming	Beide aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , april 2022).	In het provinciale jaarverslag 2022 is een terugkoppeling gegeven op de voortgang van de aanbevelingen (bijlage 8).	N.v.t.
Voorkantsturing ruimtelijke plannen	Aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , juli 2022).	In de mededelingenbrief van 4 oktober 2022, de mededelingenbrief van 24 januari 2023 en het provinciale jaarverslag 2022 (bijlage 8) gingen GS in op één van de aanbevelingen.	Deels
Behandeling Wob-verzoeken	Aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , september 2022).	Heeft nog niet plaatsgevonden.	Nee*
Verdroging en grondwateronttrekkingen	Aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , december 2022)	Heeft nog niet plaatsgevonden.	Nee*

* Terugkoppeling niet binnen termijn van een jaar zoals in de PS besluiten staat, maar wel conform de reactie van GS dat de terugkoppeling in volgende provinciale jaarverslag wordt gegeven.

2.4 Overige activiteiten

Naast onderzoek zijn er nog een aantal andere activiteiten die bijdragen aan een goede invulling van de rekenkamerfunctie en ondersteuning van PS. Dit zijn meer incidentele activiteiten waarvan de introductie en kennismaking met nieuwe statenleden één van de belangrijkste was. Andere activiteiten zijn: onderwerporiëntatie, relatiebeheer, samenwerking met collega rekenkamers, kennisdeling en begeleiden stagiaires.

Introductiebijeenkomsten PS

Het is goed gebruik dat na de verkiezingen Statenleden kennismaken met de Rekenkamer. Wij zijn er immers ter ondersteuning van de controlerende en kaderstellende rol van PS. In meerdere introductierondes hebben we de Statenleden van Overijssel in Gelderland ontmoet.

PS Overijssel bezocht ons half mei op onze oude locatie 'Achter de Muren Zandpoort' in Deventer. Met een quiz is de algemene kennis over de Rekenkamer getoetst. Een statenlid dat voor de BBB in PS zit ging met de prijs naar huis. Vervolgens hebben we in subgroepjes van alles verteld over de onderzoeken die we doen. De ervaring leert namelijk dat oudere onderzoeken hele nuttige inwerkdossiers kunnen zijn omdat we altijd kijken naar de rol van de provincie en doelen in het beleid. Aan de hand van de

informatie op onze website kwamen geanimeerde gesprekken tot stand over de onderwerpen, wat je een rekenkamer wel en niet kan vragen, hoe we werken en welke invloed je daar als Statenlid op hebt.

Gelderland heeft de quiz ook gemaakt in een algemene sessie over financiën op het provinciehuis. Op een warme zomerdag in september heeft een delegatie van statenleden een bezoek gebracht aan ons nieuwe kantoorpand. We hebben laten zien wat we doen en wat er nog in de pijplijn zit. Dit leverde al zoveel gespreksstof op over onze rol en de rol van statenlid daarbij, type onderzoeken, verschillen met PS Overijssel, etc. dat we niet meer in subgroepjes uiteen zijn gegaan.

Onderwerporiëntatie

Een belangrijk onderdeel van ons werk is de oriëntatie op onderwerpen die voor de toekomst interessant kunnen zijn. De onderwerporiëntatie kent de volgende doelen:

- om een volwaardige gesprekspartner te zijn, is het van belang te weten wat er binnen de provincies speelt en
- zicht krijgen op relevante thema's die de politiek-bestuurlijke actualiteit overstijgen, zogenoemde 'blinde vlekken' die mogelijk voor onderzoek in aanmerking komen.

De Rekenkamer bepaalt onafhankelijk welke onderzoeken zij wil uitvoeren. De ideeën voor onderzoeksonderwerpen krijgen we bijvoorbeeld uit:

- de jaarlijkse fractiegesprekken;
- de ingekomen stukken bij PS;
- het nieuws en actualiteiten;
- onderzoeken van collega rekenkamers en
- commissie- en Statenvergaderingen.

We gebruiken de onderwerporiëntatie om tot een goede programmering te komen. Hiervoor zetten we ook de fractiegesprekken in en passen we prioritering/selectie toe omdat er meestal meer onderwerpen geschikt zijn dan we kunnen onderzoeken.

Relatiebeheer

Ook in 2023 was de Rekenkamer Oost-Nederland regelmatig in de provincies te vinden. We hebben fracties bezocht, waren aanwezig bij Staten- en commissievergaderingen en organiseerden startbijeenkomsten. De startbijeenkomsten zijn bedoeld om met Statenleden te spreken over de mogelijke focus en diepgang, zodat de onderzoeken zoveel mogelijk aansluiten bij de vragen die leven. In 2023 waren er startbijeenkomsten voor de onderzoeken naar reserves, interbestuurlijk toezicht en immaterieel erfgoed. In verband met de verkiezingsperiode is voor gebiedsprocessen geen startbijeenkomst georganiseerd.

Voor een goede invulling van de rekenkamerfunctie is het contact met GS en de ambtelijke organisaties eveneens van belang. Hier investeren wij in door bijvoorbeeld aan GS een toelichting te geven op het vastgestelde onderzoeksprogramma, een jaarlijks gesprek met de Commissarissen van de Koning en periodiek te overleggen met de directeuren en concern-controllers. In 2023 stonden die gesprekken deels in het teken van kennismaken.

Bijeenkomsten rekenkamer(commissie)s

Wij hebben regelmatig overleg met andere rekenkamers. Wij nemen actief deel aan de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). Dit gebeurt via de Provinciale kring waarin directeuren elkaar spreken en via de kring van onderzoekers van rekenkamers uit alle overheidslagen (Rijk, provincie, gemeente en waterschappen). Tot slot is onze secretaris-directeur penningmeester van de NVRK waarmee ook de rekenkamers van de provincies zijn vertegenwoordigd in dit bestuur.

Naast de NVRK onderhouden we ook contacten met de gemeentelijke rekenkamer(commissie)s in Overijssel en Gelderland. Dit gebeurt zowel op structurele als op meer incidentele basis. Zo nemen we deel aan het Gelderse secretarissenoverleg en het overleg van Twentse Rekenkamers.

Tot slot kijken de provinciale rekenkamers bij elkaar in de 'keuken'. Onderzoekers lezen onderzoeksproducten van andere onderzoekers en bespreken deze. Op die manier delen onderzoekers actief hun kennis en leren we van elkaar.

Kennisoverdracht

De rapporten die de Rekenkamer publiceert kunnen ook voor anderen interessant zijn. Derhalve delen we ze actief op social media en informeren we de lokale media standaard.

Na publicatie kijken we voor wie en op welke wijze we de kennis verder kunnen delen. Dit kan via artikelen, deelname aan begeleidingscommissies of presentaties. Een overzicht van onze inzet bij onderzoeken die in of voor 2023 gepubliceerd zijn, staat in tabel 3.

Tabel 3: Kennisoverdracht

Onderzoek	Activiteiten
Revolverende fondsen (2022)	Artikel in TPC (publicatie in maart 2024) dat in samenwerking met de Algemene Rekenkamer is geschreven.
Gebiedsprocessen (2023)	15 februari 2024 verzorgen van een werksessie over de lessen voor toekomstige gebiedsprocessen tijdens netwerkdag 'Toekomst voor ons platteland' van de provincie Overijssel.
Algemeen	Verzorgen van een college over beleidsevaluaties aan studenten bestuurskunde van Hogeschool Saxion (oktober 2023). Hier komen meerdere onderzoeken langs.

Begeleiden van stagiairs

Vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid bieden we studenten de gelegenheid bij ons stage te lopen. In 2023 hebben twee studenten bij ons stage gelopen. Studenten doen onderzoek waar we als Rekenkamer ook wat mee kunnen. Op deze manier blijven we ook op de hoogte van wetenschappelijke ontwikkelingen.

Sam Vandenhecke, student geschiedenis aan de Radboud Universiteit

Sam deed bureau-onderzoek naar de rol van PS bij het erfgoedbeleid in Gelderland. De uitkomsten zijn vastgelegd in een verslag. We betrekken de uitkomsten bij het onderzoek naar immaterieel erfgoed dat we in 2024 uitvoeren.

Floortje Dijkema, student bestuurskunde aan de Radboud Universiteit

Floortje voerde een onderzoek uit naar de ontwikkeling van de lidmaatschapsduur van Statenleden tussen 2011 en 2023 en de factoren die hier van invloed op zijn. De uitkomsten zijn vastgelegd in een scriptie en een [artikel](#).

3 BBV-paragrafen

Het jaarverslag dient volgens het BBV te bestaan uit een aantal paragrafen waarin de verantwoording is vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Voor de Rekenkamer Oost-Nederland zijn alleen de paragrafen weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering van toepassing.

3.1 Weerstandsvermogen

De directe risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Rekenkamer Oost-Nederland, zijn minimaal van omvang. De Rekenkamer Oost-Nederland heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf relatief goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich niet voorgedaan.

Het weerstandsvermogen van de Rekenkamer Oost-Nederland bestaat uit het resterende deel van de begroting inclusief de bedrijfsreserve.

3.2 Financiering

De Rekenkamer Oost-Nederland wordt gefinancierd door de provincies Overijssel en Gelderland. De Rekenkamer Oost-Nederland heeft besloten de Financiële verordening van de provincie Gelderland te volgen voor zover relevant. Voor dit jaarverslag betekent dit dat we de [Financiële verordening Gelderland 2021](#) hebben toegepast.

De Rekenkamer heeft een rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Beide provincies hebben hun bijdrage rechtstreeks op deze rekening gestort. De salarisbetaling en de daarmee samenhangende reiskostenvergoeding vallen onder de administratie van de provincie Gelderland. Deze lasten zijn per kwartaal gefactureerd aan de Rekenkamer.

3.3 Bedrijfsvoering

Formatie

De Rekenkamer bestaat uit een bestuur en onderzoeksbureau. Het bestuur bestaat uit drie leden die voor een periode van zes jaar worden benoemd met de mogelijkheid tot een eenmalige verlenging (zie tabel 4). Als publieke organisatie zijn we verplicht om voor een goede man-vrouw balans te zorgen. Het minimum streefcijfer is 33% vrouw aan de (sub)top en het einddoel is 50/50 verdeling. De Rekenkamer voldoet met een vrouw in het bestuur en vrouwelijke secretaris-directeur aan dit einddoel.

In de [Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Oost-Nederland](#) staan afspraken over de vergoeding die het bestuur ontvangt voor haar werkzaamheden². Deze vergoeding ligt onder de geldende WNT-norm voor de publieke sector. Dit geldt ook voor het salaris van de secretaris-directeur.

Tabel 4: Bestuur

	Dhr. M.M.S. Mekel	Dhr. T.J.A. Gies	Mw. S.C. van der Haagen
Benoemd per	1 januari 2014	1 januari 2016	1 juni 2019
Termijn	Tweede	Tweede	Eerste

Het onderzoeksbureau heeft een vaste bezetting van 5,2 fte en een tijdelijke bezetting van 1,8 fte. Zie onderstaande tabel voor de samenstelling.

Tabel 5: Samenstelling onderzoeksbureau per 31-12

Functie	Aantal	Fte
Onderzoekers	4	3,7
Managementassistent	1	0,5
Secretaris-directeur	1	1,0
Totaal vast	6	5,2
Tijdelijk onderzoeker	2	1,8

De Rekenkamer streeft naar transparantie in haar verantwoording. In tabel 6 laten we zien hoe de beschikbare capaciteit is ingezet. Hieruit blijkt dat we 75% van de beschikbare tijd besteden aan onderzoek, nazorg bij afgeronde onderzoeken (bijvoorbeeld verzorgen presentaties, schrijven van artikelen en evaluaties) en het voorbereiden van (mogelijke) onderzoeksonderwerpen. Dit is vergelijkbaar met collega rekenkamers. De verschillen tussen de onderzoeken worden verklaard door de omvang van het onderzoek, inhuur en de inzet in voorgaand of volgend jaar.

² Artikel 10. Vergoeding en tegemoetkoming in de kosten.

Tabel 6: Inzet beschikbare capaciteit 2023*

Inzet voor:	Uren	% t.o.v. totaal
Effectiviteit fondsen	212	2%
Stimuleren fietsvervoer	434	5%
DoeMee-onderzoek ondersteuning volksvertegenwoordigers	100	1%
Omgevingsdienst Twente	84	1%
Budgetrecht – reserves	2.197	24%
Gebiedsprocessen	2.039	22%
Interbestuurlijk toezicht	452	5%
Immaterieel erfgoed	775	8%
Nazorg onderzoek van voor 2022	31	0%
Start onderzoeken van programma 2023	115	1%
Monitoring en onderwerporientatie	329	4%
Onderzoek gerelateerde activiteiten	210	2%
Totaal besteed aan onderzoek	6.977	75%

* Inclusief secretaris-directeur en exclusief managementassistent.

Ziekteverzuim en arbeidsomstandigheden

De Rekenkamer kent een laag ziekteverzuim. In 2023 ligt het verzuimpercentage op 1,3%. Dit is ruim binnen de norm van 3,5% die de provincie Gelderland hanteert.

De bedrijfscultuur binnen de Rekenkamer is informeel en laagdrempelig. Initiatief wordt gewaardeerd evenals innovatieve ideeën. Met medewerkers worden gedurende het jaar gesprekken gevoerd. Er zijn enkele symposia en webinars bezocht, er is een cursus gevolgd en er is deelgenomen aan intervisie. Investeren in de kwaliteit van medewerkers is een cruciale factor voor het functioneren van een kennisproducerende organisatie als de Rekenkamer.

Privacy en beveiligingsbeleid

In 2023 heeft de functionaris gegevensbescherming gekeken of we ons kunnen verantwoorden over de naleving van de AVG. Dit is het geval. We krijgen het advies om de huidige werkwijze te continueren, de naleving van een verwerkersovereenkomst te controleren en bezoekers van de website actiever te informeren over het gebruik van functionele cookies. Adviezen die we allemaal zullen opvolgen.

In 2023 zijn er afspraken gemaakt om de informatiebeveiliging te laten testen. De daadwerkelijke tests vinden in het eerste kwartaal van 2024 plaats.

In 2023 hebben we voor de door ons opgeslagen gegevens geen verzoeken tot correctie of inzage ontvangen en zijn er geen datalekken geweest.

4 Jaarrekening

Dit hoofdstuk bevat de staat van de baten en lasten, de bezoldiging topfunctionarissen (WNT), de balans en een voorstel voor resultaatbestemming.

4.1 Baten en lasten

Tabel 7: Staat van de baten en lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Bijdrage provincie Gelderland	392.900	407.300	407.300
Bijdrage provincie Overijssel	392.900	407.300	407.300
Bijdrage btw compensatiefonds	161.245	137.000	146.633
Totaal baten	947.045	951.600	961.233
Bestuur	47.613	52.300	49.283
Personeel (vast en flexibel)	578.672	644.500	640.192
- waarvan overhead*	73.075	80.058	84.335
Inhuur externe deskundigheid	76.010	52.000	15.943
Huisvesting / servicekosten	40.800	42.000	36.898
Informatievoorziening	12.366	14.000	7.960
Kantoor	4.064	6.000	8.804
Overig	4.701	3.800	1.535
Betaalde btw	161.245	137.000	146.633
Totaal lasten	925.473	951.600	907.248
Onverdeeld resultaat			53.985
Toevoeging aan reserve	21.573		
Totaal	947.045	951.600	961.233

* Overhead gebaseerd op indirecte uren secretaris-directeur en managementassistente.

21

Jaarstukken 2023

Toelichting op de baten

De Rekenkamer Oost-Nederland wordt gefinancierd door de provincies Overijssel en Gelderland. In de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Oost-Nederland is afgesproken dat beide provincies in gelijke delen bijdragen. Voor 2023 was dat € 407.300,- per provincie.

De Rekenkamer betaalt btw over de door haar ingekochte leveringen en diensten maar maakt geen directe aanspraak op het *btw-compensatiefonds*. Op grond van de zogeheten transparantiemethode kan deze btw via de provincies geclaimd worden bij het btw-compensatiefonds. De provincies nemen dan btw-plicht over van de Rekenkamer en krijgen deze gecompenseerd via het btw-compensatiefonds. PS Overijssel, PS Gelderland en de Belastingdienst hebben vooraf goedkeuring verleend aan deze werkwijze. Voor de beide provincies verloopt de btw verrekening daarmee budgetneutraal en de Rekenkamer heeft 100% beschikking over de provinciale bijdrage. In 2023 is in totaal € 146.633,- via de provincies geclaimd bij het btw-compensatiefonds. Dit bedrag valt hoger uit dan begroot.

Toelichting op de lasten

In tabel 7 worden de lasten (realisatie) afgezet tegen de begroting 2023. De cijfers worden hieronder van een toelichting voorzien wanneer:

- i er sprake is van een afwijking van 10% meer of minder ten opzichte van de begroting (verschillen kleiner dan € 2.000,- worden niet toegelicht);
- ii of wanneer de afwijking meer is dan € 50.000,-.

Alle gerealiseerde bedragen zijn exclusief btw. De btw is apart gespecificeerd.

Als Rekenkamer proberen we zo zuinig en efficiënt mogelijk met belastinggeld om te gaan. Dat is in 2023 weer gelukt. Op de meeste posten is minder uitgegeven dan begroot.

Aan zowel het bestuur als aan personeel is in 2023 iets minder uitgegeven dan begroot. Dit heeft vooral te maken met structureel wat lagere reiskosten dan in de jaren voor corona. De lasten voor externe inhuur zijn flink lager dan begroot. Deze post is vooraf altijd lastig in te schatten en fluctueert sterk omdat bij het opstellen van de begroting het onderzoeksprogramma nog niet bekend is. Niet voor elk onderzoek is externe deskundigheid nodig en de onderzoeken op het programma 2023 hebben we grotendeels in eigen beheer uitgevoerd.

Medio 2023 zijn we verhuisd naar een kantoorpand met een lagere huur en verhuren we twee kamers aan derden. Hierdoor zijn de huisvestingslasten lager dan begroot. (Het organiseren van) de verhuizing heeft wel voor een wat hogere overhead en kantoorlasten gezorgd.

Aan informatievoorziening is minder uitgegeven omdat erin 2023 geen investeringen in ICT of telefonie nodig waren. De post overig is lager omdat banken in 2023 geen negatieve rente meer rekende.

Onverdeeld resultaat

Het resultaat van de winst- en verliesrekening bedraagt € 53.985,-. Dit kan worden toegevoegd aan de reserves. In de financiële verordening van de provincie Gelderland is geen norm opgenomen over de hoogte van bedrijfsreserves. De Rekenkamer heeft zelf een norm gesteld: 8% van de begroting van het lopende jaar is de gewenste bedrijfsreserve. Dit geeft voldoende financiële weerbaarheid voor normale risico's. Met een toevoeging van € 3.630,- aan de bedrijfsreserve hebben we de 8% bedrijfsreserve staan.

4.2 Balans

Tabel 9: Balans per 31 december

Activa	2022	2023	Passiva	2022	2023
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiele vaste activa:			Bedrijfsreserve	73.602	76.132
- Inventaris	5.587	7.151	Bestemmingsreserve	95.827	114.870
			Onverdeeld resultaat	21.573	53.985
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Debiteuren		18.470	Crediteuren	9.533	384
Overlopende activa	18.548	10.428	Overlopende passiva	188.970	222.301
Liquide middelen	365.370	431.623			
Totaal	389.505	467.672	Totaal	389.505	467.672

Vaste activa

De inventaris bestaat uit laptops, een router en kantoormeubilair.

Vlottende activa

De debiteuren betreft doorbelasting van de btw-compensatie van het derde kwartaal. De overlopende activa betreffen de vooruitbetaalde bedragen waarvan de vooruitbetaalde huur en de waarborgsom voor het pand het meest substantieel zijn.

Liquide middelen

Dit is het banksaldo van de ING en BNG.

Eigen vermogen

De bedrijfsreserve voldoet aan de vastgestelde norm. De bestemmingsreserve betreft een reserve die is opgebouwd voor de vervanging van een personeelslid dat verlof spaart voor een sabbatical en eenmalige reservering voor verhuiskosten. Het onverdeeld resultaat is gelijk aan het resultaat van de staat van baten en lasten.

Vlottend passiva

Bij crediteuren gaat het om facturen die nog voldaan moeten worden.

De overlopende passiva bestaat voornamelijk uit nog te betalen personeelskosten van het vierde kwartaal. Dit kwartaalbedrag is hoger dan gebruikelijk vanwege de uitkering van opgespaarde individuele keuzebudgetten (IKB).

4.3 Resultaatbestemming

Het rekeningresultaat 2023 voor resultaatbestemming bedraagt € 53.985,-. Het bestuur van de Rekenkamer besluit € 3.630,- hiervan toe te voegen aan de bedrijfsreserve zodat deze op 8% komt te staan. Het restant van € 50.355,- wordt in gelijke delen teruggestort aan de provincies.

De bestemmingsreserve van € 19.043,- die gevormd was voor de verhuizing is niet benut en zal eveneens worden teruggestort aan de provincies

5 Grondslagen voor waardering resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft en de achterliggende financiële verordening van de provincie Gelderland. In dit hoofdstuk staan de gehanteerde grondslagen van waardering van resultaatbepaling.

Grondslagen

In de jaarrekening is onderscheid gemaakt tussen algemene en specifieke grondslagen van waardering en resultaatbepaling. De specifieke grondslagen betreffen enerzijds grondslagen zoals opgenomen in de Financiële verordening Gelderland 2021 (vastgesteld door Provinciale Staten) en de Uitvoeringsregeling Financiële Verordening Gelderland 2021. De uitvoeringsregeling is een nadere uitwerking van de financiële verordening door Gedeputeerde Staten. Anderzijds betreft het grondslagen die niet als zodanig zijn vastgelegd, maar de afgelopen jaren volgens de bestendige gedragslijn zijn gehanteerd.

Algemene uitgangspunten

De begrotingscijfers bestaan uit de primaire begroting en alle door het bestuur van de Rekenkamer Oost-Nederland goedgekeurde begrotingswijzigingen over het verslagjaar.

Het stelsel van baten en lasten is van toepassing. Baten en lasten worden tot het brutobedrag verantwoord. Onder baten en lasten vallen ook de over het eigen vermogen berekende bespaarde rente.

De jaarrekening geeft, volgens normen die voor de provincie en daardoor voor de Rekenkamer Oost-Nederland als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie en over de baten en lasten.

De jaarrekening en de toelichtingen geven getrouw, duidelijk en stelselmatig de baten en lasten van het begrotingsjaar, evenals het saldo ervan weer. De jaarrekening geeft

tevens een getrouw, duidelijk en stelselmatig inzicht in de financiële positie aan het einde van het begrotingsjaar.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

Activa

Vaste activa

Alle vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch nut

Alle investeringen met een economisch nut - dit zijn verhandelbare dan wel middelen genererende investeringen - worden geactiveerd, tenzij sprake is van een ideaalcomplex.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Specifieke grondslagen

Investerings, waardering activa en afschrijving.

Financiële verordening en uitvoeringsregeling Gelderland 2022

De provincie Gelderland hanteert de volgende afschrijvingstermijnen voor investeringen met een economisch nut:

- veiligheidsvoorzieningen in bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties en kantoormeubilair: 10 jaar;
- automatiseringsapparatuur en -programmatuur: 5 jaar;

De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Daarnaast worden de afschrijvingen gebaseerd op de economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Hierbij wordt rekening gehouden met een eventuele restwaarde. Op nieuwe activa wordt afgeschreven vanaf het jaar volgend op het jaar van de aanschaf (T+1).

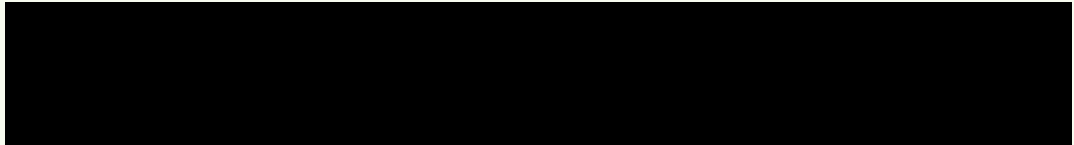
De materiële vaste activa met economisch nut met een verkrijgingsprijs lager dan € 50.000,- worden volgens de verordening van de provincie niet geactiveerd. Aangezien de Rekenkamer Oost-Nederland qua omvang een stuk kleiner is, hanteren we hier een bedrag lager dan € 450,- (exclusief btw). Hiermee sluiten we aan bij de richtlijnen van de Belastingdienst en volgen we de richtlijnen die gelden voor de stichtingen van de fracties van Gelderland.

6 Verklaringen

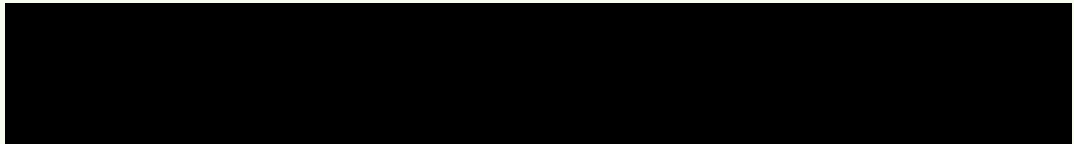
6.1 Rechtmatigheidsverklaring bestuur

Het bestuur van de Rekenkamer is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de tolerantiegrenzen voor fouten (1%) en onzekerheden (3%) die in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden)voorgeschreven zijn.

Michael Mekel, *voorzitter*

Edo Gies, *bestuurslid en plaats vervangend voorzitter*

Saskia van der Haagen, *bestuurslid*

6.2 Rechtigheidsverklaring accountant

Bestuur van de Rekenkamer Oost-Nederland
t.a.v. mevrouw drs. S.W. Mathijssen RO
Sijzenbaanplein 11-15
7411 HL DEVENTER

Harderwijk, 19 februari 2024

Ref.: 24.003

29

Jaarstukken 2023

Geachte bestuurders,

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende de verantwoording

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de Rekenkamer Oost-Nederland gevestigd te Deventer, bestaande uit de balans per 31 december 2023 en de staat van baten en lasten over 2023 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de organisatie is verantwoordelijk voor het opmaken van de verantwoording die het vermogen en het saldo van de baten en lasten getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met geldende regelgeving. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. Tenslotte is het eveneens de verantwoordelijkheid van het bestuur dat de jaarrekening in overeenstemming is met de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de verantwoording op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de verantwoording. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de verantwoording een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de verantwoording en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de organisatie gemaakte inschattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de verantwoording een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Rekenkamer Oost-Nederland per 31 december 2023 en van het saldo van de baten en lasten over 2023 in overeenstemming met de in de verantwoording weergegeven grondslagen.

Harderwijk, 19 februari 2024

Van Buuren Accountants – Adviseurs B.V.